

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-12-88-60>

УДК 81'373.2=030.811.111=161.2+82-34

Горда В.В.
Університет Короля Данила

ПЕРЕКЛАДНА ОНОМАСТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДІВ ТВОРІВ ФЕНТЕЗИ

Анотація. Ім'я – багатоліке. Саме тому існує чимало концепцій щодо трактування його лінгвістичних статусів. Кожна з цих концепцій не в змозі цілком охопити всю багатогранність оніма, тому вони доповнюють одна одну. З імен виникають ономастичні простори. Для кожного художнього тексту ономастичний простір є унікальним. Крім того, імена в ономастичному просторі є проєкціями душ і становища в просторі й часі. Кожен ономастичний простір є об'єктом праці не тільки автора, а й перекладача однозначно. Адже саме перекладач намагається передати всю суть та душу твору під час перекладу. Унікальність перекладів творів жанрів фентезі проявляє себе у тому, що оригінальна авторська думка доповнює себе через переклад. Оними фентезійної реальності показують читачеві свою специфіку через інформацію автора та співтворчість перекладача. Художній переклад є важливою складовою частиною розвитку суспільно-естетичної свідомості, потужним чинником взаємодії літератур і культур, що здійснюється не тільки на рівні пізнання особливостей культури іншого народу, а й на рівні взаємовпливу та взаємопроникнення проблематики, стилів, жанрів.

Ключові слова: переклад, художній переклад, оніми, ономастичний простір, фентезі, професійна компетентність перекладача, спеціальний дискурс.

Horda Viktoriia
King Danylo University

FEATURES OF FANTASY TRANSLATION AND ONOMASTICS

Summary. Name is multifaced. That's why there are a lot of concepts of its interpretation. Each of those concepts cannot fully encompass the complexity of onym, so they complement one another. Onomastic spaces arise from names. Onomastic space is unique for each fictional text. Besides, names in onomastic space are projections of souls and condition in space and time. Each onomastic space is not only author's object but interpreter's too. Translation uniqueness of fictional texts demonstrate itself in that original author's mind supplement itself through the translation. Fictional onyms show the reader their specificity through author's information and interpreter's cooperation. Onomastic space is quite a big object for linguistic research, because there you can find a lot of novelty. In fantasy works the writer creates his own reality, his own country, his own culture, where everything can happen. Onyms will also denote certain realities there, but these realities will be from the reality that the author has already created. So, onyms in the works of fantasy will have a national color, but the color of the country that exists in the fantasy reality. Literary translation is an important part of socio-aesthetic development, it is a powerful factor in the interaction of cultures and literatures which is carried out at the level of mutual influence and interpenetration of problems, genres and styles. Any translation reflects the properties of the communication process, as it is always created in a specific context for a specific recipient taking into account the characteristics of the transmission channel and feedback. Literary translation differs significantly from all the other functional and stylistic types of translation, as it requires a separate translation technique, specially designed for its origin. The main differential feature of literary-fictional style is the subordination of all its linguistic means to the task of creating a fictional image. Imagery is a basic of a fictional text and a specific way of its expression distinguishes one text from another. That's why fictional text's translation should be regarded in an extremely wide range throughout the prism of many factors that determine the complexity of its reproduction.

Keywords: translation, literary translation, onyms, onomastic space, science fiction, professional competence of an interpreter, special discourse.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Дослідники перекладу англomовних текстів відмічають, що «норми писемної мови з часом змінюються, чиниться значний вплив розмовного жанру, тяжіння до економії, стислості висловлювання. З цією метою вживаються слова, що замінюють цілі речення або словосполучення, відповідники яких не існують в українській мові. Проте, головну небезпеку, що випливає із вживання таких економних форм, науковці вбачають у тому, що в таких структурах розпливчатими стають семантичні розбіжності, зникає враження власного ставлення» [8, с. 38]. Під час перекладу англійських фентезійних тек-

стів українською мовою виникають труднощі, пов'язані зі значними розбіжностями в структурі обох мов, адже як формально, так і за змістом лексичні й граматичні системи мови перекладу та вихідної мови не збігаються.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Лінгвістичні розвідки мовознавців сьогодення спрямовані на вивчення різних аспектів перекладної ономастики та перекладу творів фентезі. Можна виділити наступні: праці з ономастики (Суперанська А.В., Боднар Н.І., Болотов В.І., Ціммерлінг А.В., Матвеев А.К., Голомидова М.В., Подольська Н.В., Рут М.Є., Щерба Л.В., Єсперсен О.); дослідження жанрової специфіки фентезі

(Джонс Д., Білоусова Л., Гопман В.Л., Ковтун О.Н., Леоненко О.С., Фрумкін К.Г., Гришина І.М., Дж. Клат); праці з теорії і практики перекладу (Швейцер А.Д., Виноградов В.С., Влахов С.І. та Флорін С.П., Леонович О., Комісаров В.Н.).

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. На сучасному етапі розвитку мовознавчої науки проблема передачі власних імен набуває особливої важливості саме для перекладачів, оскільки за загальноприйнятими правилами власні імена транскрибують або транслітують. Втім, фонологічні особливості тої чи іншої мови, відмінності в системах письма надзвичайно сильно впливають на форму імені й руйнують його тотожність при перекладі.

Ономастичний простір є досить об'ємним об'єктом для лінгвістичного дослідження, оскільки там можна знайти чимало новизни. Новизна онімів є особливо присутня у творах фентезі (це видно на таких яскравих прикладах, як *Mirri* у Р. Джордана, *Kettricken* у Р. Хобб). Ономастичний простір цікавий ще й тим, що оніми в авторських текстах служать своєрідними проєкціями душ героїв. Таким чином, давши персонажу якийсь, навіть давно відоме ім'я, автор створює нові асоціації з цим іменем, дає й тому імені певний новий підтекст. Тим більше, ономастичний простір може приховувати «таємне послання» (“the secret message”) художнього тексту.

Мета статті проаналізувати особливості функціонування власних імен та назв місцевостей у фентезійному розповідному континуумі та їх відтворення в україномовному варіанті.

Виклад основного матеріалу. Імена (оніми) за своєю природою є багатолікими. Саме ця особливість визначає наявність чималого кількості концепцій щодо визначення їх лінгвістичного статусу.

Кожен ономастичний простір є унікальним за своєю природою. Особливо це стосується ономастичних просторів літературних творів і фентезійних творів зокрема. Саме через свою унікальність ономастичні простори є вельми цікавими об'єктами лінгвістичних досліджень.

Твори жанру фентезі сьогодні набувають все більшої популярності. У питанні, кого вважати основоположником жанру, немає одностайної думки. Наприклад Хейн Р. вважає батьком фентезі англійського письменника Джорджа Макдональда, який вперше створив у романі “Phantastes, A Faerie Romance for Men and Women” (George MacDonald, 1858) унікальний авторський світ без натяку на реальність [5, с. 2–6]. Існує думка, що найпершими були комікси Уіндзора Маккея “Little Nemo in Slumberland” (W. McCay, 1895) про походеньки Немо у вигаданій країні. До профентезі відносять також роман “Well at the World's End” англійського поета й мистецтвознавця Уільяма Морріса (W. Morris, 1896), який вперше визначає літературу фентезі як “літературу меча й чаклунства” (sword and sorcery) [9, с. 18]. і збірники оповідань “The Gods of Pegana”, “Sword of Welleran and Other Stories” ірландського письменника Едварда Планкета, котрий пише під іменем лорда Дансені (lord Dunsaney).

Новичков О.О. вважає, що термін *фентезі* ще й досі не має чіткого визначення, що зв'язано не тільки з новизною жанру, але й з його значною

неоднорідністю [5]. Він там же пише: “В англomовному літературознавстві визначення терміну *фентезі* ґрунтується на фундаментальній різниці двох видів фантастичного допущення – науково-фантастичного й ірраціонального [5]. Згідно Дж. Роджерс, фентезі – це нереалістична література, котра зображає об'єкти, неіснуючі в відомому нам світі, і котра, на відміну від наукової фантастики, навіть не намагається пояснити можливість існування цих об'єктів [10].

Для цих творів характерне існування іншої реальності, створеної уявою автора, благородство головних героїв, певний зв'язок вигаданої реальності з дійсністю, використання авторкою усіх можливих засобів для показу фантастичної реальності, а також наявність пошуків (фізичних або ж духовних).

В українській термінології, на відміну від думки про остаточну відокремленість світу фентезі від нашої реальності (O'Sullivan, Л. Білоусова, Rogers), існує міркування про нерозривність нашого та фентезійного світів, можливість творів фентезі сприяти вирішенню проблем саме *нашої* реальності. Як пише Л. Білоусова [3], одним з найважливіших моментів дослідження фентезі є його присутність у культурному контексті ХХ – початку ХХІ століття, тому необхідно реалізувати літературознавчий аналіз з елементами культурології, брати до уваги культурну атмосферу часу, пояснювати закономірності появи цього явища на сучасному етапі історії, зіставляти конкретний літературний твір і загальнокультурний контекст епохи.

Жанр фентезі є невід'ємною частиною сучасної літератури, оскільки має можливість у повній мірі відобразити атмосферу часу [2]. Якщо, на думку Л. Білоусової, слід аналізувати твір з жанру фентезі у зіставленні його з загальнокультурним контекстом епохи, то цим самим підтверджується зв'язок нашого, реального світу зі світом фентезі, інакше зіставляти культурну атмосферу нашого світу з світом фентезі зовсім не було б сенсу. Якщо, за її ж словами, жанр фентезі має можливість у повній мірі відобразити атмосферу часу, то з цього слідує, що фентезі також може вказати вирішення саме *сучасних* проблем, оскільки ту ж саму атмосферу часу складають проблеми, питання, та дії, які в ній відбуваються.

Можна сміливо сказати, що у творах фентезі є все. Тут і наявність магії, як прояв присутності Надприродного, і гуманізм та саможертвність головних героїв, і існування незаних досі художніх континуумів, і навіть приховані підказки про те, як вирішити проблеми в нашій реальності та в нашому часі. Перерахувати все неможливо, оскільки автору-фантасту дається необмежена свобода у використанні найрізноманітніших способів показу реалій фантастичного світу. І не останнє місце в цій системі авторського світу займають саме оніми. Тому найбільшу важливість набувають адекватні переклади творів, написаних у жанрі фентезі.

Перекладна ономастика відома людству здавна. Вона бере свій початок із перекладів Біблії св. Єроніма, заступника усіх перекладачів світу. Перекладна ономастика мала і має великий вплив на ономастичні простори країн світу, особливо ж – на простір англійської антропонімії,

оскільки, за твердженнями Зайцевої К.Б., на даний час в англійській антропоніміці тільки 8% становлять імена древньоанглійського періоду [6, с. 91]. Усі інші імена походять із перекладу Біблії та ще інших книг. Слушно зауважує Н. Васильєва у своїй роботі “Англійські імена”, що в середньовічні часи “стають поширеними біблійні імена *John, Peter, James, Michael, Philip, Simon, Luke, Mark* – для хлопчиків та *Mary, Joan, Agnes, Catherine, Margaret, Ann(e)* – для дівчаток” [4, с. 39]. Н. Васильєва там же пише: “Простір жіночих імен у XII столітті був дуже різноманітним; крім біблійних імен та імен святих, використовувались і екзотичні, незвичні давнім англійцям імена: *Hodierna, Italia, Melodia, Antigone, Cassandra, Norma, Splendor* та ще інші... Створені на сюжети Біблії, містерії влаштовувались зазвичай міськими властями, гуртками, поєднаннями та цехами ремісників на Різдво, Великдень і інші церковні торжества на ярмарках та міських площах. Так в англійській ономастичний простір прийшли через містерії такі імена як *Adam, Eve, Noah, Sarah, Joseph, Daniel, Sampson, David, Susanna, Judith, Anna* (із Старого Завіту), *Baptist, John, James, Peter, Simon, Matthew, Thomas* (із Нового Завіту)” [4].

Що ж являє собою явище перекладу, завдяки якому з'явилося стільки нових імен в англійському ономастичному просторі? В. Виноградов виокремлює такі два визначення поняття “переклад”: “перше з них визначає мислительну діяльність, процес передачі змісту, вираженого однією мовою, засобами іншої мови. Інше називає результат цього процесу – текст усний або письмовий. Хоча ці два поняття різні, але вони представляють собою діалектичну єдність, одне не уявляється без іншого” [1]. А. Швейцер під час пояснення феномену перекладу говорить так: “Ми можемо поки лиш сказати, що переклад є результатом лексичної, синтаксичної і текстуально-прагматичної заміни оригінальної комбінації знаків на відповідну комбінацію знаків із мови перекладу, і що при цьому вступають в силу управляючі комунікативні фактори частково об'єктивні, а частково суб'єктивні” [8]. Тобто, А. Швейцер апелює до сприйняття людиною перекладу як особливої комбінації знаків, яка застосовується для доступності та передачі інформації, по суті ж – задля її свободи.

А. Швейцер продовжує свої роздуми над тим, чим є переклад, у другому розділі своєї книги, який йменується “Сутність перекладу”. В цьому розділі він виокремлює кілька сутностей перекладу:

1) *Переклад як акт міжмовної комунікації*. Основна мета перекладу – зробити інформацію доступною – реалізує себе через міжмовну комунікацію. Тут А. Швейцер покликається на працю Й. Єгера “Переклад і лінгвістична теорія перекладу”, де введено поняття міжмовної комунікації, як “комунікації, що переходить мовні кордони” (*sprachgrenzenuberschreitende Kommunikation*). Проте, незважаючи на поширення знань іноземних мов, в першу чергу, “світових”, вивчення їх не може повністю забезпечити багатосторонні та все стрімкіше розширюючі себе міжнародні зв'язки. Це пояснюється причинами як кількісного так і якісного характеру (велика кількість мов маючих відношення до між-

народних контактів, неможливість забезпечення достатньо високого рівня володіння іноземними мовами при їх масовому вивченні).

Історичний досвід свідчить про те, що пряме спілкування з допомогою класичних мов (типу латині) й штучних мов (типу есперанто) також не є виходом із положення... Таким чином, усе вагоміша роль опосередкованої комунікації (*vermittelte Kommunikation*) представляє собою історично обумовлену закономірність.

2) *Переклад як процес посередництва*. Найголовнішою рисою процесу опосередкованої комунікації є те, що в ньому, окрім двох звичних для всякого процесу фаз, є ще й проміжна фаза (перекодування з однієї мови на іншу). Ця фаза йменується *мовним посередництвом (Sprachmittlung)*, а той, хто його здійснює – *мовним посередником (Sprachmittler)* [8]. Так, під час синхронного перекладу посередником між двома мовцями є тільки той, хто перекладає їхню розмову і є присутнім під час того, як вони розмовляють. Під час перекладу літературних творів кожен перекладач без жодного винятку є посередником між автором і реципієнтом (читачем).

3) *Переклад як виявлення комунікативної цінності*. А. Швейцер далі наголошує, що існують два види мовного посередництва: еквівалентне та гетеровалентне (тобто нееквівалентне). Головним критерієм їх розрізнення виступає так звана комунікативна цінність тексту, що розуміється як його здатність викликати певний комунікативний ефект під час реалізації присутньої йому комунікативної функції.

В будь-якому вигляді опосередкованої комунікації розрізняються, з одного боку, первинні тексти (оригінали), а з іншої – вторинні тексти, створені й створені мовним посередником.

В окремих випадках (наприклад, у перероблених виданнях книжок) комунікативна цінність первинного тексту набуває нових елементів. Такі випадки кваліфікуються як розширення первинного тексту. Такі види гетеровалентного перекладу йменуються редуруючою транспозицією та розширюючою транспозицією [8].

Щоб передати фентезійний континуум читачеві, майже завжди використовується вид літературного перекладу з усіма методами і способами. Згідно із Н. Поляковою, “метод – це... вироблена людиною ціленаправлена система взаємозв'язаних прийомів, що мають стосунок до виду перекладу” [7]. Якими ж можуть бути ці методи? Ньюмарк стверджує, що методи стосуються текстів у цілому, в той час, як способи стосуються менших об'єктів мови (речень, слів). Ньюмарк також виділяє такі методи перекладу:

Дослівний переклад (*word-for-word translation*) – у якому порядок слів мови оригіналу збережений без змін, і слова перекладені поодиноці, з найбільш звичними для них значеннями, не враховуючи контексту.

Буквальний переклад (*literal translation*) – такий, у якому граматичні конструкції оригінальної мови трансформовані в їхні близькі еквіваленти мови перекладу, але лексичні одиниці знову ж таки перекладаються окремо, без урахування контексту.

Адекватний переклад (*faithful translation*) – такий, який намагається передати зміст автор-

ського тексту суто граматичними структурами мови перекладу.

Семантичний переклад (*semantic translation*) – відрізняється від адекватного перекладу тим, що приділяє більше уваги естетичній цінності авторського оригіналу.

Адаптація (*adaptation*) – найбільш вільна форма перекладу, і використовується головним чином для поезії та драми; тематика, герої й головна думка збережені, але культурні реалії оригінальної мови адаптовані до реалій перекладної мови, і текст виявляється переписаним наново.

Вільний переклад або ж переслів (*free translation*) – передає текст перекладною мовою без стилю, форми чи змісту оригіналу.

Ідіоматичний переклад (*idiomatic translation*) – показує послання оригіналу, але недостовірно передає значення й форму фіксованих виразів.

Комунікативний переклад (*communicative translation*) – у якому робиться спроба передати контекстуальне значення оригіналу таким образом, що зміст і мова твору доступна читачам уже, без додаткових виправлень і роз'яснень [7].

Найбільш підходящий метод перекладу для творів фантастики із методів, наведених Ньюмарком – це метод комунікативного перекладу, оскільки фантастична реальність є унікальною, і, як вдало констатує А. Швейцер, перекладач стає повноцінним посередником між автором та читачами, адже лівий часток реалій фантастичного світу буде для читачської аудиторії абсолютно невідомою, і тому інформацію з оригінального тексту необхідно передати не стільки в спектрі буквальності, скільки в спектрі доступності. І перекладач часом перекладає реалії (їх оніми) буквально, а іноді вдається до словотворчості.

Є ще й інші способи перекладу, багато з яких можна використати під час перекладу творів фантастики:

Калькування – відтворення комбінаторного складу слова або словосполучення, при якому складові частини слова (морфеми) або фрази (лексеми) передаються відповідними елементами мови перекладу із наступним складанням цих перекладених частин без якихось подальших змін.

Семантичний неологізм – нове слово або ж словосполучення, придумане перекладачем, і дозволяюче передати змістове навантаження мовної одиниці. Від калькування цей спосіб відрізняється тим, що у придуманого слова відсутній етимологічний зв'язок з оригінальним словом.

Еквівалент – слово або словосполучення, що має відповідника в іншій мові. Еквіваленти бувають повними (покривають значення оригінального слова повністю) і частковими (співвідношення тільки щодо одного із значень); абсолютними – належачими до того ж функціонального стилю і маючими таку ж експресивну функцію, як і слово оригіналу, або ж відносними – відповідними за значенням, але маючими інше стилістичне й/або експресивне значення.

Функціональний аналог – мовна одиниця мови оригіналу, яка передана такою одиницею мови перекладу, яка викликає відповідну реакцію у читачкої аудиторії, що послуговується мовою перекладу.

Описовий переклад – використовується в тих випадках, коли не існує ніякої іншої можливості передати мовну одиницю, оскільки аналоги та еквіваленти того чи іншого поняття у мові пере-

кладу відсутні. Описовий переклад має свою суть у передачі значення слова мови оригіналу при допомозі більш-менш розповсюдженого пояснення.

Крім цього перекладачам доводиться застосовувати різні лексичні трансформації одиниць мови оригіналу. Сутність процесу трансформації лежить у перетворенні внутрішньої форми слова або ж словосполучення або ж в повній її заміні для адекватної подачі змісту сказаного. У перекладознавстві прийнято розрізняти сім видів лексичних трансформацій:

Диференціація значень. Диференціація – це передача значення широкого абстрактного поняття мови оригіналу без його повного уточнення;

Конкретизація значення – заміна широкого значення одиниці мови оригіналу більш конкретним.

Генералізація значення – заміна точного загальним, видово-родовим поняттям.

Контекстуальний переклад – заміна словникового відповідника під час перекладу контекстуальним, що пов'язаний з ним логічно. Тут перекладач звертає увагу на відповідності, котрі слово може мати в контексті, на відміну від тих значень, які слово має в словнику. Зміст слова таким чином передається за допомогою трансформованого певним образом контексту, важливу роль грає ще й передача конотативного значення мовної одиниці.

Антонімічний переклад – заміна поняття, вираженого в оригіналі, прямо протилежним поняттям у перекладі з відповідним узгодженням з контекстом.

Цілісне перетворення – перетворення внутрішньої форми відрізка мовленнєвого ланцюжка, причому не за елементами, а цілісне.

Компенсація – сутність цього трансформаційного прийому полягає в тому, що, допустивши деякі неточності під час передачі певного образу, перекладач виправляє їх, створюючи інший образ, такий же за стилістичною направленістю. До прийому компенсації слід вдаватися лише тоді коли інші способи передачі стилістичних особливостей неможливі [4].

С. Гарагуля пише, що будь-яке наймення діє у лінгвокультурному аспекті, який показує вплив суспільства на це ж наймення [цит. за: 2].

Таким чином можливо сказати, що оніми, передані через переклад, можуть набувати для певного реципієнта оновлених значень, смислових відтінків.

В свою чергу, через ці оновлені значення та смислові відтінки перекладний твір або при меншу повне значення оригіналу, або ж, у дуже рідкісних випадках, гармонійно доповнює головне таємне послання оригіналу, розкриваючи його в нових ракурсах, нових кутах погляду.

Висновки. У творах фантастики письменник створює власну реальність, власну країну, власну культуру, де все відбувається. Оніми там теж будуть позначати певні реалії але реалії ці будуть уже з тієї реальності, яку автор сам створив. Отож, і оніми у творах фантастики будуть мати національний колорит, але колорит тієї країни, яка існує у фантастичній реальності. Першим свідком усіх цих реалій та онімів є автор, який доносить інформацію про них до перекладача та читача. Ці реалії та оніми очима автора діють уже у фантастичній реальності, а не в нашій, звичній, саме

тому й нерелевантним є збереження культурної специфіки онімів через їх мовні варіанти, що є поширені на земній кулі, оскільки оніми фентезійної реальності показують читачеві свою культурну специфіку по-іншому, а саме – через інформацію автора та співтворчість перекладача.

Задля підсумку слід сказати, що особливості перекладу творів фентезі залежать від тієї ре-

альності, яку передає автор. На основі цих відомостей перекладач вирішує, які способи перекладу застосовувати. З усіх методів, перелічених Ньюмарком, найбільше підходить метод комунікативного перекладу. Таким чином не тільки оригінали фентезійних романів, але й їх перекладні тексти є вагомими об'єктами ономастичного лінгвістичного дослідження.

Список літератури:

1. Агапова С.А. Реальные имена собственные в переводах художественных текстов. *Славянская филология*. Вып. 7. Санкт-Петербург : Изд-во Санкт-Петербургского университета, 1993. С. 125–135.
2. Александрук І.В. Можлива картина світу творів жанру фентезі (на матеріалі сучасних англійських та американських авторів). URL: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/natural/Nvnu/filolog_mov/2011_2/R2/Aleksand.pdf (дата звернення: 03.11.2020).
3. Белоусова Л. Имена собственные в контексте фентезийного произведения Дж.К. Роулинг о Гарри Поттере. *Научные записки. Серия Филологические науки*. 2010. № 89(3). С. 259–262.
4. Васильева Н.В. Собственное имя в мире текста. Москва : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. 224 с.
5. Задорожна О. Фентезі як інтермедіальний жанр. URL: http://www.philology.knu.ua/files/library/lit_st/44-1/18.pdf (дата звернення: 24.10.2020).
6. Карпенко О.Ю. Про літературну ономастику та її функціональне навантаження. *Записки з ономастики*. 2000. № 4. С. 91–98.
7. Полякова Н.А. Роль, место и особенности перевода имен собственных в художественном тексте. *Вестник МГУ. Серия 19. Лингвистика и межкультурная коммуникация*. 2007. № 4. С. 155–163.
8. Швейцер А.Д. Теория перевода. URL: http://samlib.ru/w/wagapow_a_s/shveiz-tr.shtml (дата звернення: 05.11.2020).
9. Armitt L. Fantasy Fiction: An Introduction. New York : *Continuum Integrational Publishing Group*, 2005. 232 p.
10. Gerhards J. The Name Game: Cultural Modernization and First Names. New Brunswick, NJ : *Transaction Publishers*, 2005. 157 p.

References:

1. Ahapova S.A. (1993) Realnye imena sobstvennyye v perevodakh khudozhestvennykh tekstov [Real names in literary translations]. *Slavianskaia filolohiia* [Slavic philology]. Sankt Piterburg: St. Petersburg university, pp. 122–135.
2. Aleksandruk I.V. (2011) Mozhlyva kartyna svitu tvoriv zhanru fentezi (na materialy suchasnykh anhliiskykh ta amerykanskykh avtoriv) [Possible picture of the world in fantasy genre works. Based on modern English and Ukrainian authors' materials]. Available at: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/natural/Nvnu/filolog_mov/2011_2/R2/Aleksand.pdf (accessed 3 November 2020).
3. Belousova L. (2010) Imena sobstvennyye v kontekste fentezyinoho proyzvedeniya Dzh.K. Roulynh o Harry Pottere [Proper names in the context of J.K. Rowling's fantasy Harry Potter]. *Proceedings*, vol. 3, no. 89, pp. 259–262.
4. Vasyleva N. V. (2009) *Sobstvennoe imia v myre teksta* [Proper name in the world of text]. Moscow: Librocom. (in Russian)
5. Zadorozhna O. (2015) Fentezi yak intermedialnyi zhanr [Fantasy as an intermediate genre]. Available at: http://www.philology.knu.ua/files/library/lit_st/44-1/18.pdf (accessed 24 October 2020).
6. Karpenko O.Yu. (2000) Pro literaturnu onomastyku ta yii funktsionalne navantazhennia [About literary inomastics ant its functional load]. *Zapysky z onomastyky*, vol. 4, pp. 91–98.
7. Poliakova H.A. (2007) Rol mesto y osobennosty perevoda ymen sobstvennykh v khudozhestvennom tekste [The role, place and features of the translation of proper names in a literary text]. *MGU Messenger*, vol. 19, no. 4, pp. 155–163.
8. Shveitser A.D. (2019) *Teoriya perevoda* [Translation theory]. Available at: http://samlib.ru/w/wagapow_a_s/shveiz-tr.shtml (accessed 5 November 2000).
9. Armitt L. (2005) *Fantasy Fiction: An Introduction*. New York: *Continuum Integrational Publishing Group*, p. 232.
10. Gerhards J. (2005) *The Name Game: Cultural Modernization and First Names*. New Brunswick, NJ: *Transaction Publishers*, p. 157.